

Rea-krant: nieuws en vermaak in gewone taal

In oktober 2006 verscheen het eerste nummer van de Rea-krant, een krant geschreven in begrijpelijke taal. De Rea-krant, de duidelijkste krant over werk, is in het bijzonder bedoeld voor werknemers in de sociale werkvoorziening (sw); de afkorting staat voor Re-integratie Arbeidsgehandicapten. Marlon Poppelaars las en bekeek het eerste nummer.

MARLON POPPELAARS/NIJMEGEN

De eerste uitgave

De Rea-krant is een uitgave van uitgeverij Y-publicaties. Y-publicaties geeft tijdschriften en boeken uit over zorg, welzijn en sociale werkgelegenheid, meestal met betrekking tot handicaps en beperkingen. Een van die uitgaven is het SW-journaal, waarbij de Rea-krant de eerste keer gratis verscheen. Het SW-journaal is bedoeld voor mensen die werkzaam zijn of te maken hebben met de sociale werkvoorziening, met name directies en hogere employees. Hierin worden allerlei relevante zaken besproken die met sociale werkvoorziening (sw) te maken hebben, zoals bedrijfsreportages en berichten over regelgeving. De Rea-krant is bedoeld voor werknemers in een sw-bedrijf. Ook hier gaat het over werken in de sociale werkvoorziening, maar er komen ook andere onderwerpen aan

bod. Zo staat er in het eerste nummer een interview met iemand met epilepsie die uitlegt wat het is om deze aandoening te hebben. Uitgelegd wordt ook hoe anderen moeten reageren als iemand een aanval krijgt. In een andere rubriek kunnen lezers vragen stellen die door deskundigen worden beantwoord. Verder staat er opvallend nieuws in uit binnen- en buitenland, in oktober over bijvoorbeeld de ontsnapping van Natascha Kampusch (die acht jaar bij haar ontvoerder vastzat) en over de Ramadan. Ten slotte is er aandacht voor luchtige zaken zoals een interview met presentatrice Nance, een strip en een puzzel.

Uiterlijk en inhoud

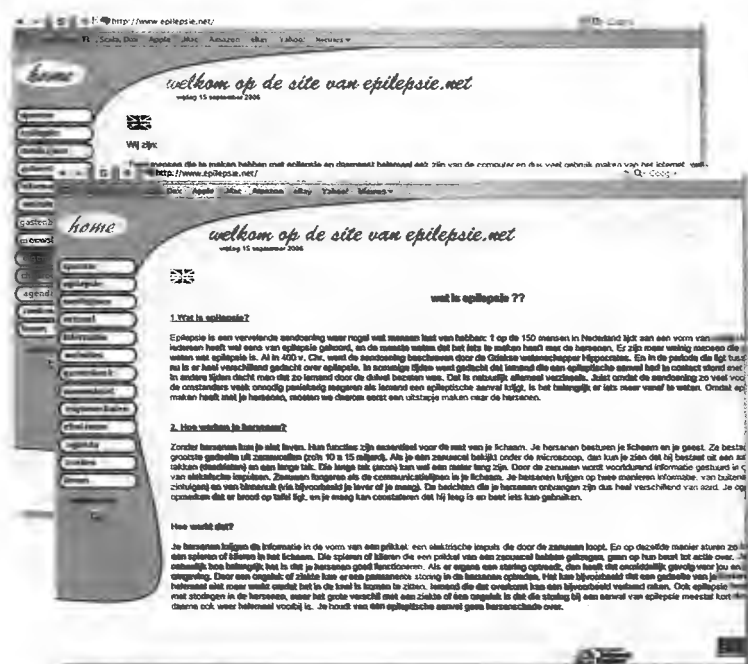
Als je de Rea-krant doorbladert, valt meteen op dat er veel kleurenfoto's zijn geplaatst en dat de opmaak rustig

en overzichtelijk is. Dat het de doelstelling is begrijpelijke taal te gebruiken blijkt als je de artikelen gaat lezen. Er worden namelijk vrij korte zinnen gebruikt met alledaagse woorden. De teksten zijn nooit langer dan 200 woorden en de teksten zijn verdeeld in alinea's met tussenkopjes. Het gebruikte lettertype is vrij groot. Er wordt veel in de tegenwoordige tijd geschreven en de lezer wordt regelmatig persoonlijk aangesproken (Bijvoorbeeld: 'kom jij wel eens te laat op je werk?', 'wat kun jij doen?', zie kader). Ten slotte wordt duidelijk dat er veel artikelen in de Rea-krant staan die betrekking hebben op de belevingswereld van de lezers, bijvoorbeeld over het soort werk dat zij doen. Zo staat er een stuk in over werken in een kwekerij en over wat een ondernemingsraad is en wat die doet. In deze artikelen

Rea-krant

elrijkste krant

Fragment bij een interview met iemand die epilepsie heeft (Rea-krant, oktober 2006)

Wat kun jij doen?

Stel, een collega krijgt een aanval van epilepsie. Wat moet je dan doen?

Haal harde dingen in de buurt weg. Bijvoorbeeld tafels en stoelen. Dan kan je collega zich geen pijn doen. En roep altijd de werkleider. Blijf rustig. De aanval gaat vanzelf over.

Sommige mensen vinden epilepsie een rare ziekte. Er zijn zelfs mensen die bijvoorbeeld een collega met epilepsie pesten. Maar iemand met epilepsie is helemaal niet raar. Hij of zij heeft alleen een lastige ziekte.

Zet de wekker een kwartier vroeger

wordt steeds één hoofdpersoon aangehaald die zijn of haar eigen verhaal vertelt. Of de krant bedoeld is voor T1- of T2-leerders wordt nergens expliciet vermeld. Wel worden er alleen autochtone Nederlanders aan het woord gelaten in dit nummer.

Informatie, vermaak maar ook een goede les

Opvallend is de didactische toon in veel van de artikelen. Er staan bijvoorbeeld verhalen van mensen in de Rea-krant die veel moeite hebben om op tijd op hun werk te verschijnen, omdat ze zich verslapen of niet uit hun bed kunnen komen. Er worden tips gegeven om dat te voorkomen, bijvoorbeeld door de wekker een kwartier vroeger te zetten. Een werknemer moest, nadat ze een paar keer te laat was gekomen, van haar werkgever 's middags een uur langer blijven, wat een goede les voor haar bleek te zijn. Een ander artikel (op de buitenlandpagina) gaat over te magere modellen die in Spanje geweigerd waren. Uitgelegd wordt dat dun zijn niet gezond is. Een derde en laatste voorbeeld is over hoe je kunt surfen op internet. Er worden voorbeelden van

webpagina's gegeven die lezers eens kunnen bezoeken en er wordt uitgelegd hoe een zoekmachine als Google werkt.

Overigens kunnen de artikelen over epilepsie en de Ramadan ook als didactisch opgevat worden: ze geven informatie over onderwerpen waarvan veel mensen waarschijnlijk niet zoveel weten. Hoewel de artikelen soms een wijze les mee willen geven, wordt de toon in de artikelen nooit betuttelend. Naar mijn mening bereikt de Rea-krant verschillende doelen. Mensen in de sociale werkvoorziening die normaal gesproken misschien niet zoveel in aanraking komen met gedrukte media, krijgen toch bepaalde informatie. Het gaat hier vooral om persoonlijke verhalen maar ook om binnenlands en buitenlands nieuws. Dit wordt op een aantrekkelijke manier aangeboden zodat de lezers, naar ik verwacht, deze krant met plezier lezen. De artikelen zijn begrijpelijk en heel divers van aard. Dit zorgt ervoor dat ze zowel lezen over amusement (wat er op tv is bijvoorbeeld) als over zaken waarvan het belangrijk is dat ze daarover iets weten.

Gewone taal

De Rea-krant heeft het keurmerk 'gewone taal' van de Stichting Makkelijk Lezen. Deze stichting zet zich in voor mensen met leesproblemen en heeft als doelstelling de publicatie van toegankelijke teksten te stimuleren. Teksten worden door deskundigen van de stichting beoordeeld op het taalgebruik. Als een tekst, brochure of krant is goedgekeurd mag het keurmerk gebruikt worden, te herkennen aan een boek dat door twee handjes wordt vastgehouden en waar 'gewone taal' boven staat. Dit keurmerk wordt toegekend aan informatieve teksten die goed leesbaar zijn voor iedereen met leesproblemen. Er bestaat ook een keurmerk 'makkelijk lezen' dat wordt gegeven aan makkelijk leesbare boeken. Dit laatste keurmerk wordt zowel in Nederland als in Vlaanderen gebruikt.

Veel aandacht voor begrijpelijke taal

Er komt steeds meer aandacht voor uitgaven in begrijpelijke taal. Op de site van de Stichting Makkelijk Lezen is te vinden dat bijvoorbeeld het CWI, de

Rabobank en de overheid brochures hebben uitgegeven die het keurmerk 'gewone taal' hebben gekregen. De VVD kwam met een verkiezingsprogramma in 'klare taal'. Ook is er uitgeverij Eenvoudig Communiceren, een zusteruitgeverij van Y-publicaties. Zij maakt eveneens kranten voor mensen die niet zo goed kunnen lezen, zoals de Start!-krant. Verder publiceert ze voorlichtingsmateriaal in opdracht van bijvoorbeeld overheidsinstanties en bedrij-

ven. In Vlaanderen is vooral Wablieft bekend. Wablieft is ontstaan als een krant in eenvoudig Nederlands. Ook hierin worden artikelen van diverse aard geplaatst, namelijk nieuws uit België en de rest van de wereld, een verhaal, een gesprek met een bekende Vlaming, sport, een strip en een puzzel. Inmiddels geeft Wablieft ook tekstadvies over hoe duidelijk te schrijven en voert men actie voor duidelijke taal. Op de site van Eenvoudig Communiceren

wijst men erop dat begrijpelijke teksten belangrijk zijn omdat het een democratisch recht is dat informatie voor iedereen toegankelijk is. Daar sluit ik mij graag bij aan.

Bronnen

www.missmag.nl

www.y-publicaties.nl

www.begrijpelijketaal.nl

www.wablieft.be

advertentie

Leerwoordenboek Nederlands

Marilene Gathier & Dorine de Kruyf

Het *Leerwoordenboek Nederlands* is een basiswoordenboek Nederlands voor – beginnende – cursisten Nederlands als tweede taal. Het behandelt ruim 2700 woorden. Dit zijn grotendeels hoog-frequente woorden, afkomstig uit de gangbare NT2-basismethoden. Daarnaast zijn woorden opgenomen die niet in methodes staan, maar wel van belang zijn voor de cursisten, bijvoorbeeld 'inburgeren', 'nieuwkomer', 'website' en 'subsidie'. Dit woordenboek geeft voor alle opgenomen trefwoorden een omschrijving en/of een synoniem of tegenstelling, en een voorbeeldzin. Sommige woorden worden verduidelijkt met illustraties of overzichtstekeningen, zoals de woordgroep rond 'het lichaam'.

Verder is bij elk trefwoord schrijfruimte opgenomen voor een aantekening (in de moedertaal), waarmee dit boek niet

alleen een naslagwerk is, maar ook een werkboek.

Op de bijbehorende website staan oefeningen waarmee de cursisten zich kunnen trainen in het werken met een woordenboek, en een docentenhandleiding. Het woordenboek is te gebruiken naast alle basismethodes Nederlands door jongeren en volwassenen met weinig vooropleiding, tot ongeveer NT2-niveau 2. Net gestarte en langzaam lerende cursisten, voor wie NT2-niveau 2 lastig te halen zal zijn, hebben met dit *Leerwoordenboek Nederlands* eindelijk een woordenboek dat zij echt kunnen gebruiken.

docentenhandleiding op aanvraag via internet; oefeningen voor de cursisten op internet

2005

296 pp.

20,00 euro

ISBN 978 90 6283 444 0